U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Zdeňka Kühna a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci žalobce: **A. T.**, zastoupeného JUDr. Karlem Hájkem, advokátem se sídlem v Praze 7, V Závětří 1036/4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 7. 2007, č. j. 60 Az 117/2006 - 30,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Zástupci stěžovatele advokátu JUDr. Karlu Hájkovi **s e u r č u j e** odměna za zastupování 5712 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 3. 10. 2006, č. j. OAM-1092/VL-10-11-2006, žalované Ministerstvo vnitra zamítlo žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel ve své kasační stížnosti uvádí, že krajský soud, stejně jako žalovaný, nesprávně dovodil, že nárok na udělení mezinárodní ochrany v jeho případě není dán. Má za to, že splňuje azylová hlediska minimálně v pronásledování pro zastávání politických názorů. Dále argumentuje Příručkou postupů a kritérií pro určování právního postavení uprchlíků, a to především nazíráno jeho zkušeností trestního stíhání a odsouzení, které mělo proběhnout v korupčním procesu; stěžovatel dále vyjádřil své přesvědčení o justičním omylu, jehož se měl stát obětí. Stěžovatel nahlíží kriticky také na způsob, jakým se Krajský soud v Ostravě vypořádal s existencí překážek vycestování. K samotnému důvodu zamítnutí jeho žádosti žalovaným ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o azylu stěžovatel připouští, že svou žádost mohl podat dříve, žádá však o zohlednění svého postavení jako cizince v ČR ve vztahu k nedodržení formálního postupu, čemuž dále prospívá, že se jinak nedopouští žádného protiprávního jednání. Stěžovatel požádal, aby Nejvyšší správní soud přiznal podané kasační

stížnosti odkladný účinek (bez konkrétního odůvodnění) a aby mu byl poskytnut tlumočník do jazyka ruského.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a soudního řádu správního (dále jen "s. ř. s.") zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele", který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Pokud jde o jeho výklad, lze pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Jak již Nejvyšší správní soud judikoval, vedle pozitivního vymezení předpokladů pro udělení mezinárodní ochrany v § 12 zákona o azylu stanoví tento zákon také vylučující důvody, při jejichž naplnění žadateli mezinárodní ochranu udělit nelze; tyto důvody jsou taxativně stanoveny v § 15 a § 16 tohoto zákona. Jsou-li splněny podmínky vymezené v ustanovení § 16 odst. 2 tohoto zákona, tj. podmínky pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné, není namístě zkoumat případnou existenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 citovaného zákona, protože udělení mezinárodní ochrany je za takové situace vyloučeno (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2004, č. j. 7 Azs 124/2004 - 45, publikován pod. č. 349/2004 Sb.NSS). Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, je-li z postupu žadatele patrné, že ji podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve, neprokáže-li žadatel opak. Tyto podmínky pak byly v dané situaci splněny a stěžovatel to ve své kasační stížnosti ani nečiní sporným. To, že stěžovatel v ČR přes udělené správní vyhoštění nelegálně pobýval, aniž by požádal o azyl, svědčí o účelovosti jeho žádosti. O azyl (mezinárodní ochranu) je totiž nutno žádat bezprostředně poté, kdy má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového (srov. k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, dostupný na www.nssoud.cz). Důvodnost žádosti podané teprve s odstupem od možnosti tak učinit (v daném případě několikaletým) a v okamžiku hrozícího nuceného opuštění území České republiky (v daném případě s uděleným správním vyhoštěním) je natolik relativizována, že i zákonodárce zakotvil zákonnou vyvratitelnou domněnku nedůvodnosti takové žádosti. Z uvedeného důvodu tedy žalovaný správní orgán ani krajský soud nijak při posouzení žádosti jako zjevně nedůvodné nepochybily (srov. k tomu dále např. rozsudek Nejvyššího správního soudu 22. 8. 2005, č. j. 8 Azs 57/2005 - 65, dostupný na www.nssoud.cz).

K námitkám předneseným v kasační stížnosti Nejvyšší správní soud předesílá, že stěžovatel v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, které by byť jen naznačovaly, že by byl ve vlasti vystaven pronásledování z důvodů azylově relevantních, neboť měl prokazatelně problémy pouze soukromého charakteru, ve spojitosti s ekonomickými potížemi (obvinění z krádeže a napadení jiné osoby a dále nemožnost nalezení zaměstnání). Nad rámec nosných důvodů tohoto usnesení pak Nejvyšší správní soud připomíná, že problémy se soukromými osobami nemohou být důvodem pro udělení azylu (mezinárodní ochrany), pokud politický systém v zemi původu žadatele o azyl dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů. Tento závěr vyslovil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, či v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 - 36, nebo v rozsudku ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51, případně v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, (vše dostupné na www.nssoud.cz). Ze správního spisu nevyplynulo, že by se stěžovatel situaci neúspěšně pokoušel řešit se státními orgány své vlasti. Důvodem pro udělení mezinárodní ochrany pak bez dalšího není ani ekonomická situace stěžovatele. Nejvyšší správní soud v této souvislosti pro stručnost odkazuje na ustálenou judikaturu, mezi jinými na svůj rozsudek ze dne 27. 8. 2003, sp. zn. 5 Azs 3/2003 (dostupný na www.nssoud.cz), podle něhož obtíže žadatele o azyl stran obživy či možností seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické. Lze též zmínit rozsudek ze dne 31. 10. 2003, sp. zn. 4 Azs 23/2003 (dostupný na www.nssoud.cz), kde soud uvedl, že ekonomické problémy žadatele o azyl nejsou bez dalšího důvodem pro udělení azylu.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Jelikož shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, nezbylo mu, než ji podle § 104a s. ř. s. odmítnout.

O návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval. Dospěl totiž k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde je kasační stížnosti přiznán odkladný účinek přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

Pokud jde o žádost stěžovatele o ustanovení tlumočníka, o té zdejší soud nerozhodoval, neboť by tlumočník byl v daném řízení nadbytečný. Nejvyšší správní soud totiž veškeré informace, které k rozhodnutí o kasační stížnosti potřeboval, získal ze spisu, nemusel tak stěžovatele vyzývat k doplnění či upřesnění kasační stížnosti a ani nařizovat jednání (§ 109 odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Krajský soud stěžovateli k jeho žádosti ustanovil zástupcem advokáta pro řízení o kasační stížnosti, náklady řízení v tomto případě hradí stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Náklady spočívají v odměně za dva úkony právní služby v částce 4200 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění

pozdějších předpisů] a v náhradě hotových výdajů v částce 600 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem 4800 Kč. Vzhledem k tomu, že advokát prokázal, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Částka daně vypočtená podle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, činí 912 Kč. Ustanovenému advokátu se tedy přiznává odměna v celkové výši 5712 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2008

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu